

Derfor trenger Norge ny verdiskaping og nye eksportinntekter

Torskefiskkonferansen 2019

Sjeføkonom Øystein Dørum, NHO
Tromsø, 10. oktober 2019

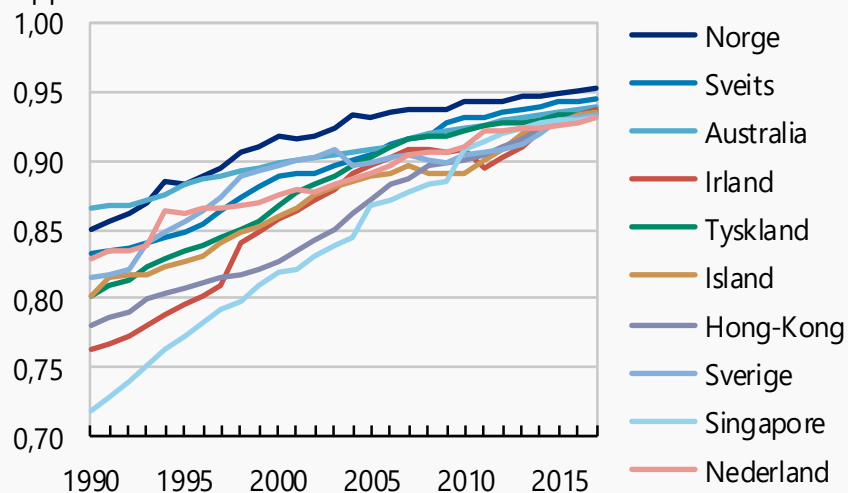

Visjon: «Verdens beste land» også i 2030-40-50...

Marked. Åpen. Ressurser. Skaperkraft. Samarbeid/tillit. Velferd. Fred

Verden: Human Development Index*

Topp 10 i 2017

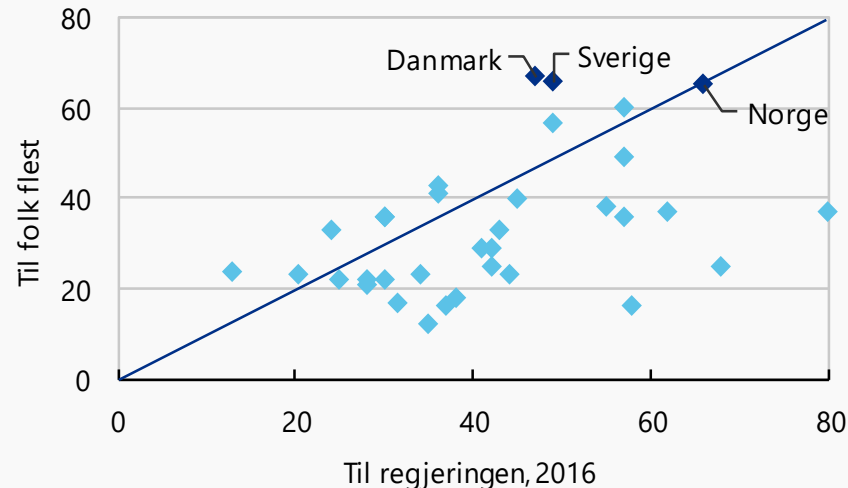

* HDI består av BNI per capita, levealder, utdanningsnivå og forventet antall skoleår.

Kilde: UNDP / NHO

41 land: Tillit til myndigheter og folk flest

Prosent

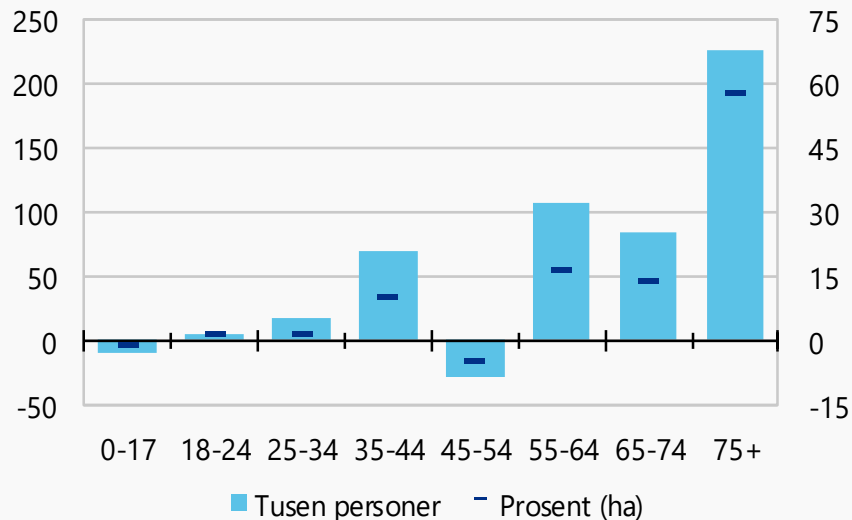
Kilde: Gallup World Poll/OECD, Government At A Glance, 2017/World Value Survey/NHO

Demografisk motvind og produktivitetssvikt

Aldring, ressurser, hyllevare. Omstilling. Skatt. Jobber. Kjønn. Kompetanse

Befolkning i ulike aldersgrupper

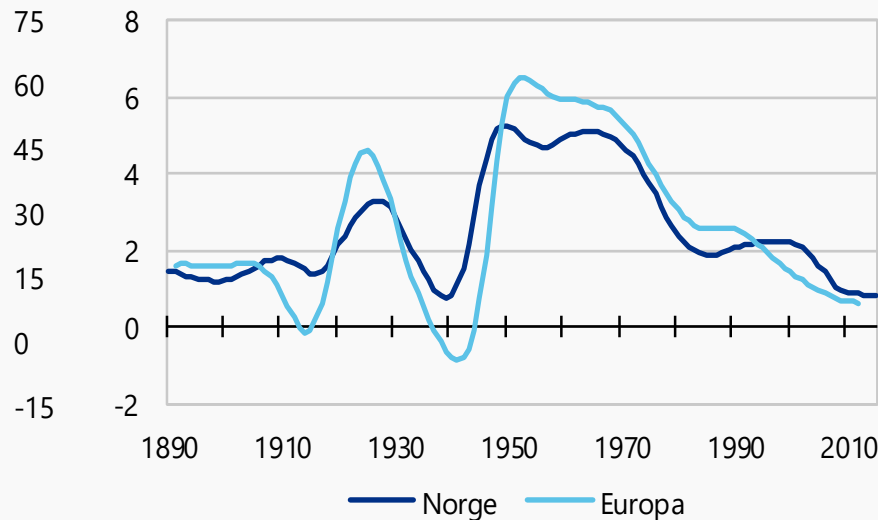
Akkumulert endring 2018-2030

Kilde: Statistisk sentralbyrå/NHO

Timeverksproduktivitet

Årlig endring i prosent Glattet

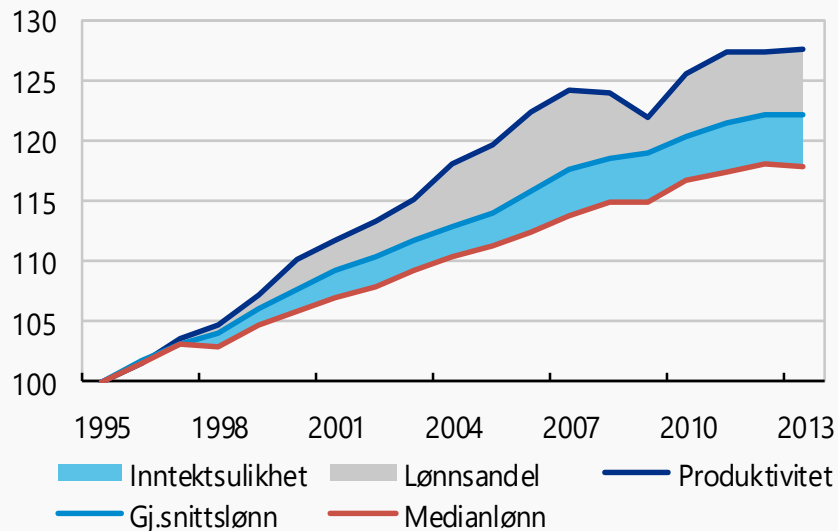
Kilde: Finansdepartementet, PM17/NHO

Ulikhet, (mist)tillit og polarisering

Tillit har øk. verdi. Polarisering gir kortsiktighet og uforutsigbarhet

OECD: Frikobling produktivitet og lønn

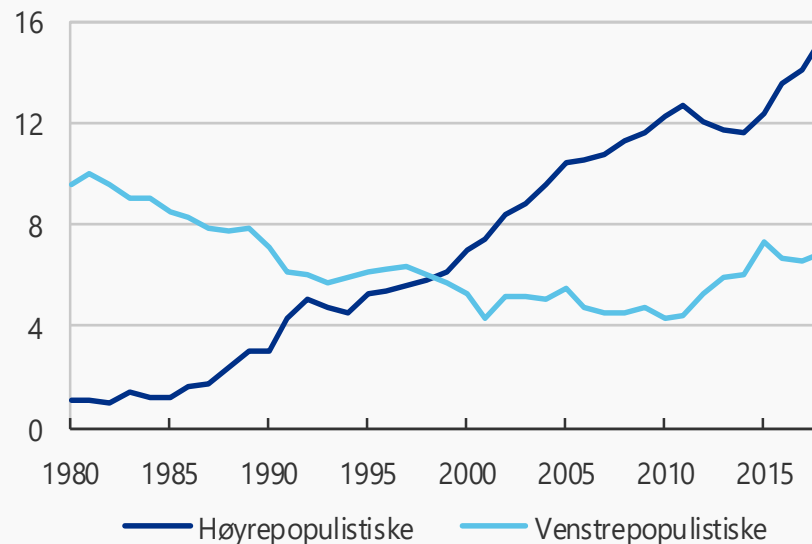
1995=100

Kilde: OECD Ec. Outlook, juni 2017/NHO

Oppslutning om populistiske partier

Inntil 33 land. Siste parlamentsvalg. Uveid snitt. Pst.

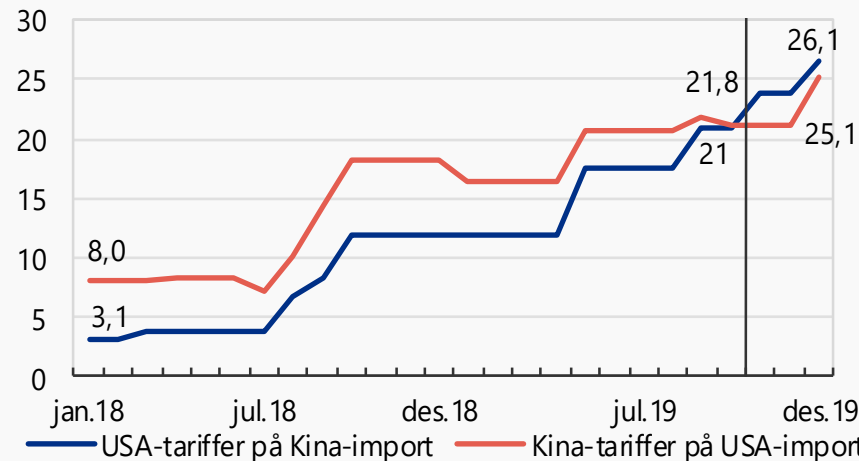
Kilde: TIMBRO / populismindex.com / NHO

Twitterkongen tar tolltrappa, & BoJo vil ut

Kliner til 1. mai. Og 1. august. 25% på 250^{'''}, 10% på øvrig. Bryter 200-årig trend

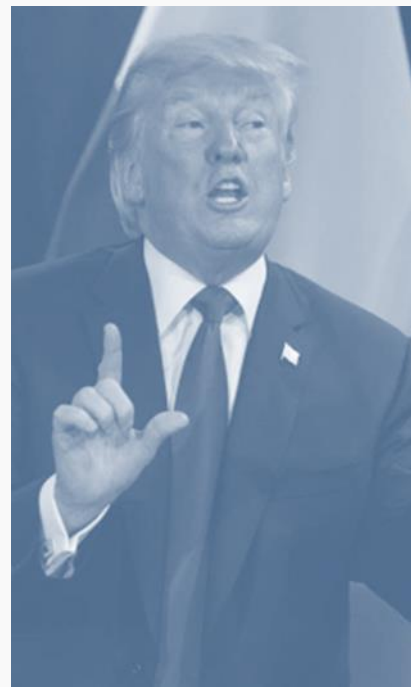
Tollsatser

Gjennomsnittlig tariffrente i prosent*

*Handelsvektet; tariff- og handelsdata på produktnivå vektet med landenes eksport til hverandre som andel av total eksport i 2017.

Kilde: PIIE / NHO

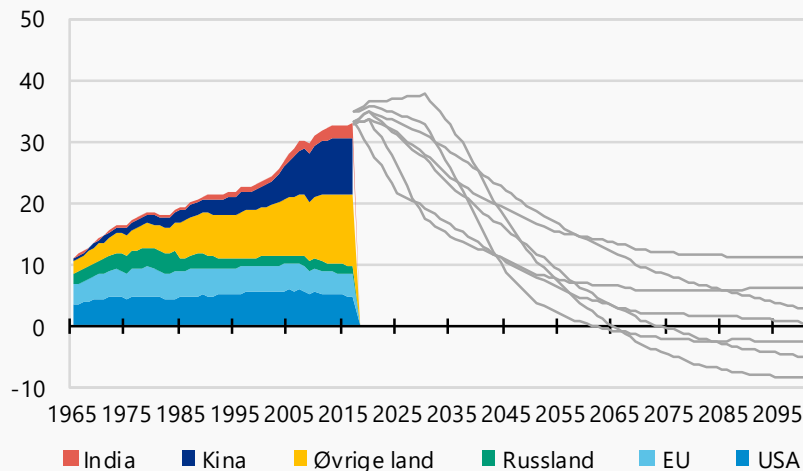
Klima: Velstandens pris. Vi må avkarboniseres

Effekten har vært kjent/omtalt siden 1824, «erkjent» lenge. Nå haster det.

Verden: Energirelaterte CO2-utslipp

Historiske utslipp og 2°C-utslippsbaner (grå)

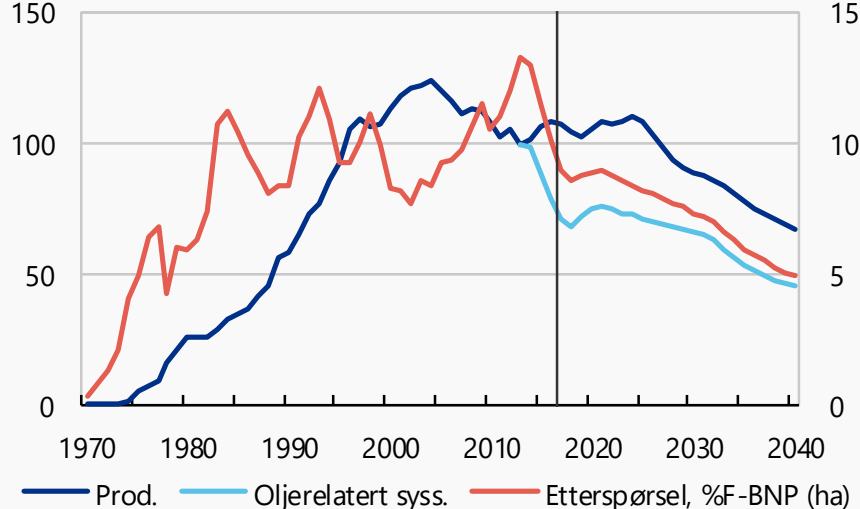
Gt CO2

Kilde: BP / IEA / DNV GL / Equinor / Statkraft / NHO

Oljevirkosomheten

2013 = 100

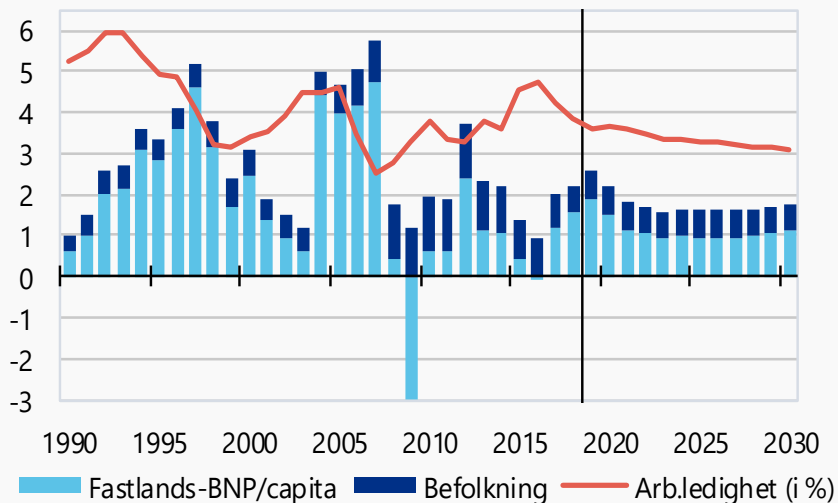
Kilde: Finansdepartementet, PM17 & RNB17NHO

Hovedbilde Norge: De beste årene ligger bak oss

~1,7%/år fremover, halvparten av dette p.c.: Mye mindre handlingsrom

Norge: Fastlands-BNP og ledighet

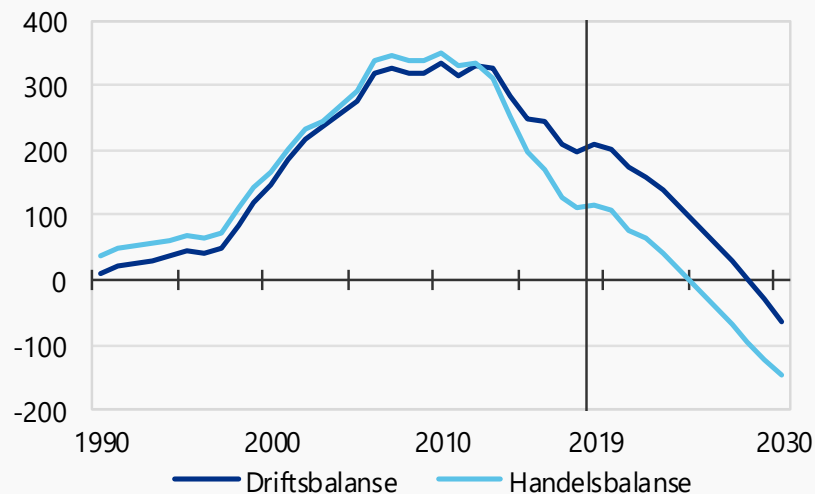
Prosentvis årlig endring

Kilde: Refinitiv Datastream / Statistisk sentralbyrå / NHO ØO 3-2019

Norge: Drifts- og handelsbalanse

Mrd. kroner i løpende priser. 5 års glattet serie

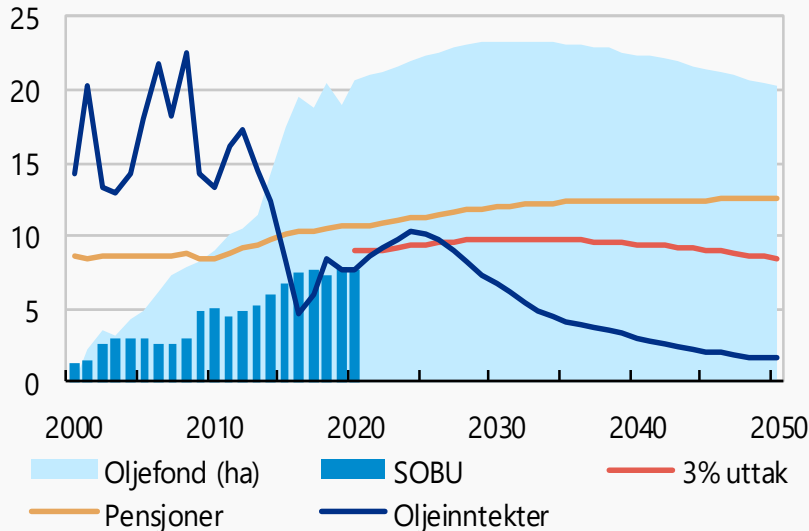
Kilde: NAM / NHO

Budsjettet: Fra medvind til smalhans

Økt skatt/mindre velferd/flaks/elefantslakt/jobbe mer/...smartere

Budsjettindikatorer

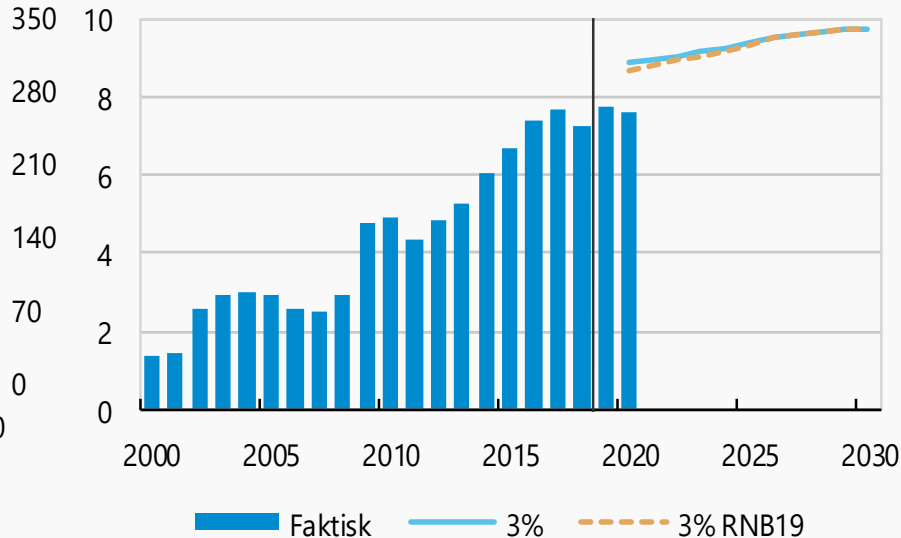
Prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge

Kilde: Finansdepartementet, NB20/NHO

Strukturelt, oljekorrigert underskudd

Prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge

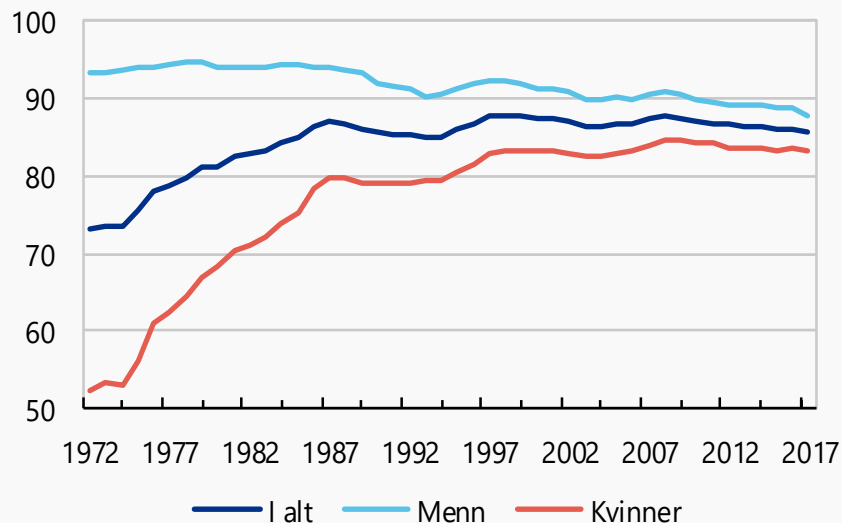

Kilde: Finansdepartementet, NB20/NHO

Inkludering. Statsfinansiell og sosial bærekraft

Norge: Arbeidsstyrke 25-54 år

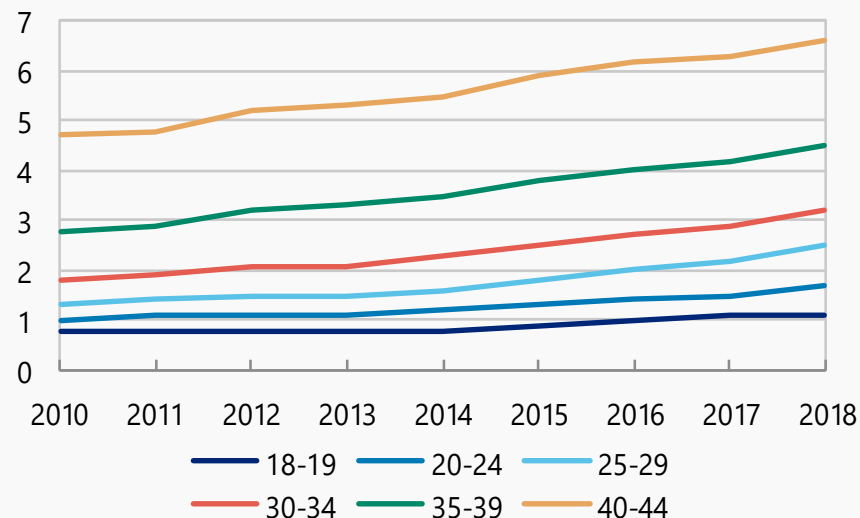
Prosent av befolkningen

Kilde: SSB/NHO

Norge: Mottakere av uføretrygd

I prosent av befolkningen. Etter alder. Pr. mars hvert år.

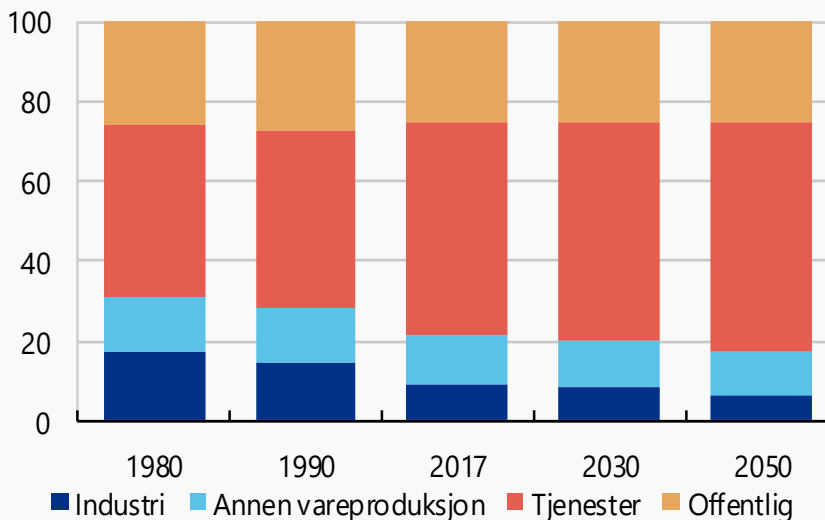
Kilde: NAV/NHO

Utfordringene krever næringslivet på laget

- Trenger ny verdiskaping, nye jobber
- Bedriftene: $\frac{3}{4}$ av BNP, 2 av 3 jobber
- Her skjer samhandel, innovasjon, naturressurser, inkludering
- Konkurransedyktige rammevilkår: Skatt, handel, infrastruktur
- Fortsette reformarbeid i off. sektor
- Brede, langsiktige forlik

Fastlands-Norge: Produksjon

Prosent av total produksjon. Faste priser

Kilde: Statistisk sentralbyrå/NAM/NHO

Takk for meg!